

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
PERE TORRADES, conseller delegat
CARLES FLO, director general
IVAN GRAU, director financer
ORIOL GALLISSÀ, director comercial
JOAN SERRA, director de producció
LEANDRE BASANTA, cap de distribució
QUICO DOMINGO, cap de sistemes

**EL DEBAT SOBRE EL FUTUR DE
LA MONEDA ÚNICA EUROPEA**

Ramon Tremosa
i Balcells

Professor de teoria econòmica a la UB
www.ramontremosa.cat

AL PEU DEL CANÓ

Reus,
un matí

Un euro encara més fort?

Entre el pla de rescat nonat del govern espanyol (que el Banc Santander deixa en evidència ampliant capital pel seu compte) i els problemes d'algunes empreses catalanes (cas Nissan: guanya Zapatero, perd Catalunya?), ens passa desapercebut un debat molt important per al futur de l'euro. Alguns països del nord d'Europa, que fins fa poc refusaven integrar-s'hi, ara debaten obertament la possibilitat d'adoptar l'euro un cop se superi l'actual crisi financera. La crisi està fent més evidents els costos per a països mitjans i petits de mantenir una moneda pròpia, al costat d'una unió monetària de la dimensió i de la potència de l'euro. Així, per exemple, en direcció contrària a les rebaixes recents del tipus d'interès fins al 3,25% que ha practicat el Banc Central Europeu, a Dinamarca el seu banc central ha hagut d'augmentar el tipus d'interès fins al 5,5% per defensar la corona danesa: els mercats de divises l'han sotmesa a una intensa depreciació enfront de l'euro, d'un 18% des de principis d'any.

DE LA MATEIXA MANERA, ELS CIUTADANS de la Gran Bretanya, Suècia o Islàndia es comparen amb els seus veïns d'Irlanda i de Finlàndia, que de moment no estan patint amb la mateixa intensitat la crisi: la lliura esterlina i les corones sueca i islandesa s'han depreciat amb molta més intensitat enfront del dòlar que no pas l'euro. Els anglesos s'han adonat que la seva banca va ser la primera a contaminar-se amb les hipoteques *subprime* i Gordon Brown ha vist com un rescat coordinat a nivell europeu era més efectiu que actuar per separat. I qui ho havia de dir: des de fa deu anys de Liverpool van a treballar a Dublín (quan secularment els treballadors havien fluït sempre en sentit contrari), però fa escassament unes setmanes ciutadans anglesos cancel·laven dipòsits bancaris a la Gran Bretanya en lliures esterlines de sa majestat la reina... per obrir-los en euros a la catòlica Irlanda. I, mentre els principals dirigents europeus fa un mes sopaven a París un dissabte al vespre i es feien una foto més contra la crisi, Irlanda, el petit país *free rider* que ja va introduir a la Unió Europea els beneficis de la competència fiscal en l'impost de societats, garantia el 100% dels dipòsits bancaris i forçava Alemanya a imitar aquesta mesura. Un cop més la ràpida flexibilitat anglosaxona deixava en evidència l'escleròtica lentitud de la burocràcia continental.

EL DÒLAR HA REPUNTAT EN LES DARRERES setmanes per les conversions massives, sobretot als països emergents, de monedes locals enfront de la que encara és la gran moneda de reserva mundial. L'evolució del dòlar en els darrers cinc anys, però, mostra la feblesa dels fonaments macroeconòmics de l'economia a la qual està associada, la dels Estats Units: un immens i creixent dèficit comercial i per compte corrent, en contrast amb el creixent superàvit comercial d'Alemanya, el primer país del món en volum d'exportacions. Si els britànics i els nòrdics se sumen a l'euro, la truita de la disputa sobre quina serà la divisa més potent del segle XXI haurà girat definitivament: l'euro superarà el dòlar en les reserves dels bancs centrals (que fa dos anys que compren euros i venen dòlars per diversificar les seves reserves

LLUÏSA JOVER

“L'evolució del dòlar en els darrers cinc anys mostra la feblesa dels fonaments macroeconòmics de l'economia a la qual està associada, la dels Estats Units”

de divises) i esdevindrà la moneda que demanaran els països exportadors de béns i de matèries primeres d'arreu del món (que no volen pèrdues derivades de cobrar-les en una moneda que perd valor, sinó beneficis addicionals procedents de cobrar-les en una moneda que guanya valor). Un exemple: un alt directiu d'Ikea, que fabrica el 10% de les cuines mundials, deia fa pocs mesos que quan Txèquia entri a l'euro Ikea hi tancaria les fàbriques; en ser preguntat on les obririen va dir que possiblement... a Virgínia! Ikea anticipa un euro a dos dòlars?

SI AVUI HI HA ALGUN PAÍS PERPLEX i desorientat al món, aquest país són els Estats Units, que assis-

teixen més atònits que ningú a l'adveniment d'un nou món multipolar: llibres com *Post-American World* (2008) de Fareed Zakaria, *The Dollar Crisis* (2008) de Richard Duncan o *Bad Money* (2008) de Kevin Phillips, no fan més que cercar explicacions de causes per les quals els Estats Units es veuen abocats a compartir l'hegemonia mundial en el segle XXI, una hegemonia que havien monopolitzat des de 1945 ençà. Avui, per exemple, amb mil euros un català compra tres nits a Nova York, mentre que avui amb mil dòlars un nord-americà compra dues nits d'hotel a Barcelona. Fa uns anys, en hotels de quatre estrelles, la situació era la contrària.

I AQUEST SETEMBRE TOT NOVA YORK, des del Soho fins a Central Park, era saquejat per europeus amb euros que profitaven les rebaixes i el dòlar feble per a omplir les seves maletes de roba, calçat i altres béns de consum duradors transportables amb avió. Fins i tot Alan Greenspan a les seves memòries publicades l'any 2007, *The Age of Turbulence*, ja es cura en salut i avisa que un escenari bastant probable de futur passa per l'euro, que reemplaça en pocs anys el dòlar nord-americà com a principal moneda de reserva global i dels intercanvis comercials. Catalans, oportunitats de compra d'actius a la resta del món a la vista: potser en pocs anys tindrem a la butxaca la moneda més potent del segle XXI.

Isabel
Olesti

Esriptora

Podria ser qualsevol ciutat mitjana, amb el seu campanar, la seva plaça de l'ajuntament i els carrers més importants farcits de botigues i de gent que va i ve. Però jo sóc de Reus i aquest divendres al matí em passejo de braçet de la meva mare pel carrer de Monterols, que és l'ànima d'aquesta ciutat. I no puc deixar de quedar meravellada perquè, tot i fer anys que visc fora, m'adono que la gent no ha canviat. O sí: és més gran, però segueix, com la ciutat, els mateixos rituals de tota la vida. Descobreixo el beneit del Pere Mata que creia mort, caminant a grans gambades amb les mans enrere i replegant les deixalles de terra. I la botiguera de sempre, endiumenjada i amb pentinats rocambolescos, capaç de vendre't l'impossible. I la senyora que es passava la vida al Teatre Fortuny i ara va amb bastó i sabatilles còmodes, amb tota la dignitat del món. I la mare de l'amiga que potser feia vint anys que no veia i encara et parla de les mateixes coses. I ens aturem a contemplar l'aparador d'una nova botiga i a fer petar la xerrada amb l'amiga de sempre, la que ho sap tot, de la ciutat. I és apassionant escoltar històries que poden ser noves però sonen repetides, mentre la gent va amunt i avall per aquest carrer de Monterols ple d'aparadors que enlluernen. I m'encanta que els coneguts se saludin d'un cantó a l'altre. Deia el meu avi que al seu temps es passava el trajecte de carrer aixecant el barret i dient "Passi-ho bé." Ara ningú en porta, de barret, però l'esperit és el mateix i ja està bé que sigui així.

iolesti.avui@gmail.com